

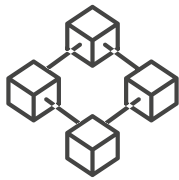
wereldwijd. Daarvoor gebruiken ze blockchain, het ultieme netwerk dat vertrouwen biedt. Ironisch genoeg is vertrouwen ook waarnaar banken steeds hengelen bij hun klanten.

TOEKOMST DUURT NOG EVEN

De belofte van blockchain is zonneklaar, maar serieuze obstakels zijn er nog genoeg onderweg. Er zijn nog nauwelijks blockchain-applicaties die voldoende zijn doorontwikkeld om door een breed publiek te worden gebruikt. Dat helpt niet bij de acceptatie van deze nieuwe technologie. Het is een kwestie van tijd en veel geld voordat de toepassingen wel rijp zijn, maar op weg naar dat moment kunnen tegenslagen voor vertraging zorgen. De acceptatie van een aantal internettoepassingen is begin deze eeuw bijvoorbeeld flink vertraagd door het knappen van de internetzeepbel en diverse ongelukken met privacy. Simpel gezegd: internet was in 2000 technologisch nog niet voldoende uitgewerkt om breed geaccepteerd te worden. De vraag is wat de gevolgen zijn voor blockchain als de bitcoinbubbel barst.

Een ander obstakel voor de opkomst van blockchain is de energie die het blockchainnetwerk opslurpt. Blockchain-toepassing bitcoin en andere cryptomunten zijn nu nog een zeer marginale activiteit, maar toch vraagt de enorme rekenkracht die nodig is voor het digitale en openbare logboek dat blockchain is nu al evenveel energie als een land als Ierland. De energiebehoefte zal exponentieel toenemen bij uitbouw in omvang en complexiteit van het netwerk. Een oplossing voor dit energieprobleem is onontbeerlijk.

Grote vraag is ook hoe toezichthouders en overheden zullen reageren op de opkomst van blockchain. Nu nog is er serieuze interesse om de nieuwe technologie te leren kennen, maar de eerste geluiden die oproepen tot regulering zijn al hoorbaar. En die roep zal sterker worden als blockchain zijn disruptieve werk gaat doen en gaat knagen aan de werkgelegenheid in tal van sectoren. Grote vraag is hoe de bankensector daarmee om zal gaan.

INTERNET
WAS IN 2000
TECHNOLOGISCH
NOG NIET
VOLDOENDE
UITGEWERKT
OM BREED
GEACCEPTEERD
TE WORDEN.
DE VRAAG IS
WAT DE
GEVOLGEN
ZIJN VOOR
BLOCKCHAIN
ALS DE
BITCOINBUBBEL
BARST

– Column –
**Beleggingstips
2038**

Wat is nou nuttiger dan het lezen van een column met beleggingstips voor 2018? Vrijwel alles, lijkt me.

Deze zinloze tijdsbesteding kan wel vermakelijk zijn, al was het om over een jaar de zelfbenoemde visionairs te kunnen trakteren op hoon en spot.

Gelukkig, u leest door, ondanks dat u de waarde kent van mijn opinie. Ik denk dat 2018 ons zal brengen waar de centrale banken al tijden van dromen: lonen en daarmee de inflatie nemen eindelijk toe, zeker in Nederland en Duitsland. Daardoor eindigt het tijdperk van extreem lage rentes.

Voordat u uw hulp aanbiedt aan de centrale bankiers om de slingers op te hangen en mee gaat feesten, een kleine waarschuwing. Helaas voor beleggers zullen daarmee ook enkele bubbels knappen. Zowel veilige staatsobligaties als *high yield bonds* zullen forse klappen krijgen. Aandelen lopen daarbij eveneens blauwe plekken op.

Het is een schrale troost dat beleggers minder zullen worden bestookt met geweldige aanbiedingen om vakantie-huisjes, teakhoutplantages en crematoria te financieren. Bovenal zal het risicobewustzijn een gezonder niveau krijgen en nemen cfd's en bitcoins de plaats in de beleggingsportefeuille in die zij

verdienen: erbuiten.

Ik leg de glazen bol even terzijde en besef dat de beursontwikkeling in 2018 voor de meeste serieuze beleggers nauwelijks relevant is. Beleggen doe je natuurlijk met het oog op 2028 of 2038. En mocht u – hopelijk onterecht – pessimistisch zijn over uw levensverwachting, dan is het een fijn gevoel dat uw nageslacht nog lang kan nagenieten van uw verstandige, rustige, beleggingsstrategie voor de lange termijn.

Het kan natuurlijk geen kwaad wat extra kasgeld aan te houden om te kunnen profiteren van buitenkansjes wanneer de markt weer eens overreageert op slecht nieuws. Maar velen onder ons zullen vooral breed gespreid beleggen in aandelen van bedrijven met een solide strategie en balans, of in trackers met een lage kostenstructuur.

Oh ja, ik denk dat de Amerikaanse dollar in 2018 flink zal stijgen.

Of dalen.

ERROL KEYNER
is adjunct-directeur van de VEB